

UCHWAŁA Nr 18 RADY MINISTRÓW

z dnia 27 stycznia 1965 r.

w sprawie tworzenia, organizacji i finansowania wyodrębnionych zakładów i przedsiębiorstw doświadczalnych dla potrzeb gospodarki narodowej.

W celu stworzenia warunków sprzyjających przyspieszeniu postępu technicznego w gospodarce narodowej, zwłaszcza w nowych, szybko rozwijających się branżach — Rada Ministrów uchwała, co następuje:

§ 1. 1. Zakłady doświadczalne działające jako wyodrębnione jednostki organizacyjne na pełnym wewnętrznym rozrachunku gospodarczym, zwane dalej „zakładami doświadczalnymi”, mogą być tworzone w:

- 1) instytutach naukowo-badawczych;
- 2) centralnych laboratoriach badawczych oraz zakładach badań i doświadczeń;
- 3) centralnych biurach konstrukcyjnych oraz jednostkach równorzędnych;
- 4) biurach projektów.

2. W określonych wypadkach zakłady doświadczalne mogą być także tworzone przy zjednoczeniach, przedsiębiorstwach oraz innych jednostkach organizacyjnych mających osobowość prawną.

3. Przy instytutach będących jednostkami budżetowymi zakłady doświadczalne mogą być tworzone w formie gospodarstw pomocniczych.

4. W uzasadnionych wypadkach zakłady doświadczalne mogą być tworzone jako przedsiębiorstwa państwowe — zwane dalej „przedsiębiorstwami doświadczalnymi” — podporządkowane zjednoczeniom lub jednostkom organizacyjnym zaplecza naukowo-technicznego.

5. Przedsiębiorstwa doświadczalne podporządkowane jednostkom zaplecza naukowo-technicznego rozliczają się finansowo z jednostką, której są podporządkowane.

§ 2. Do zakresu działania zakładów i przedsiębiorstw doświadczalnych należy:

- 1) małoseryjna lub jednostkowa produkcja wyrobów, oparta przede wszystkim na nowych opracowaniach jednostek, którym zakłady lub przedsiębiorstwa doświadczalne zostały podporządkowane, podejmowana w celu opanowania technologii i metod wytwarzania na skalę umożliwiającą przekazanie produkcji w pełni sprawdzonej właściwym przedsiębiorstwom; produkcja określonych asortymentów w wyżej podanym zakresie powinna być prowadzona w zakładach i przedsiębiorstwach doświadczalnych do czasu przekazania i przejęcia jej przez przedsiębiorstwa produkcyjne;
- 2) małoseryjna lub jednostkowa produkcja urządzeń kontrolnych, pomiarowych i technologicznych, unikalnej i skomplikowanej aparatury naukowo-badawczej, jak również części zamiennych do tych urządzeń i aparatów oraz wykonywanie bardziej skomplikowanej i pracochłonnej aparatury, urządzeń modelowych i prototypowych w zasadzie dla jednostki, której zakład lub przedsiębiorstwo doświadczalne jest podporządkowane;
- 3) prowadzenie działalności techniczno-usługowej i ekspertryz technicznych w zakresie pomiarów wymagających unikalnej aparatury kontrolno-pomiarowej oraz stosowania złożonych metod, jeżeli nie jest celowe — ze względu na częstą powtarzalność — prowadzenie tej działalności przez wewnętrzne komórki jednostek, o których mowa w § 1 ust. 1 pkt 1—4.

§ 3. Przedsiębiorstwa doświadczalne tworzone:

- 1) w nowo powstających i szybko rozwijających się branżach przemysłu, gdy chodzi o przygotowanie — po odpowiednim opanowaniu technologii, organizacji wytwarzania oraz po wyszkoleniu kadr specjalizowanych — warunków do utworzenia przedsiębiorstw produkcyjnych;

2) gdy chodzi o produkcję materiałów, półfabrykatów i wyrobów o szczególnie wysokich wymaganiach jakościowych lub właściwościach dostosowywanych do specyficznych potrzeb odbiorców i wymagających organizacji technologicznych procesów wytwarzania, odbiegających od normalnie stosowanych w produkcji przemysłowej, powinny być w zasadzie podporządkowane właściwym zjednoczeniom.

§ 4. 1. Zakłady i przedsiębiorstwa doświadczalne są tworzone w trybie obowiązujących przepisów oraz w uzgodnieniu z Przewodniczącym Komitetu Nauki i Techniki.

2. Szczegółową organizację wewnętrzną zakładu lub przedsiębiorstwa doświadczalnego ustala dyrektor jednostki, której zakład lub przedsiębiorstwo doświadczalne jest podporządkowane.

§ 5. W razie tworzenia zakładów lub przedsiębiorstw doświadczalnych na bazie istniejących zakładów produkcyjnych, przejęcie tych zakładów powinno być dokonywane zgodnie z obowiązującymi przepisami, z tym że na przekazanie zakładów należy uzyskać zgodę właściwego ministra, a w odniesieniu do zakładów państwowego przemysłu terenowego — zgodę prezydium właściwej wojewódzkiej rady narodowej.

§ 6. Zakładem lub przedsiębiorstwem doświadczalnym kieruje dyrektor, powoływany i odwoływany przez ministra, na wniosek dyrektora jednostki, której zakład lub przedsiębiorstwo doświadczalne jest podporządkowane.

§ 7. Zakłady i przedsiębiorstwa doświadczalne mogą zatrudniać pracowników naukowych na zasadzie i w trybie określonych w art. 32 ustawy z dnia 17 lutego 1961 r. o instytutach naukowo-badawczych (Dz. U. Nr 12, poz. 60).

§ 8. Jeżeli działalność jednostek, w których zostały utworzone zakłady lub przedsiębiorstwa doświadczalne, jest wielokierunkowa o wyraźnie różnym charakterze technicznym i jeżeli jest to uzasadnione potrzebami rozwojowymi poszczególnych branż, może być utworzony zakład doświadczalny posiadający kilka specjalizowanych komórek organizacyjnych lub przedsiębiorstwo doświadczalne posiadające kilka zakładów specjalizowanych.

§ 9. 1. Przewodniczący Komitetu Nauki i Techniki w uzgodnieniu z Przewodniczącym Komisji Planowania przy Radzie Ministrów, z Ministrem Finansów i Przewodniczącym Komitetu Pracy i Płac w terminie do dnia 15 marca 1965 r. określi zasady działalności oraz gospodarki finansowej i planowania zakładów i przedsiębiorstw doświadczalnych z uwzględnieniem następujących ustaleń:

1) zatrudnienie i fundusz płac nie są limitowane wskaźnikami dyrektywnymi, lecz są określane szacunkowo poza globalnymi limitami resortu i mogą być zwiększane stosownie do wzrostu zadań znajdujących pokrycie w zamówieniach;

2) wskaźniki techniczno-ekonomiczne, służące jako kryteria do ustalania wysokości funduszu premiowego, powinny być przez ministerstwo lub zjednoczenie dostosowane do charakteru zakładu lub przedsiębiorstwa doświadczalnego,

3) na nagrody dla pracowników naukowych zatrudnionych w zakładzie lub przedsiębiorstwie doświadczalnym tworzy się fundusz nagród; wysokość funduszu obliczanego w stosunku procentowym do planowanego funduszu płac ustala właściwy minister (kierownik urzędu centralnego) w porozumieniu z Przewodniczącym Komitetu Pracy i Płac;

4) w odniesieniu do zakładów i przedsiębiorstw doświadczalnych mają odpowiednie zastosowanie przepisy uchwały nr 387 Rady Ministrów z dnia 17 listopada 1960 r. w sprawie zasad gospodarki finansowej państwowych przedsiębiorstw przemysłowych objętych planowaniem centralnym (Monitor Polski z 1963 r. Nr 35, poz. 175).

2. W zakresie pracy i płac do pracowników zatrudnionych w zakładach i przedsiębiorstwach doświadczalnych należy stosować zasady ustalone w układach zbiorowych pracy obowiązujących w danej branży, do której można zaliczyć zakład lub przedsiębiorstwo doświadczalne ze względu na charakter jego podstawowej działalności. Właściwi ministrowie (kierownicy urzędów centralnych) w porozumieniu z Przewodniczącym Komitetu Pracy i Płac mogą przyznawać stawki płac wyższe od obowiązujących dla danej kategorii przedsiębiorstw.

3. Zasady rozliczania się finansowego zakładów i przedsiębiorstw doświadczalnych ustali Przewodniczący Komitetu Nauki i Techniki w porozumieniu z Przewodniczącym Komisji Planowania przy Radzie Ministrów i Ministrem Finansów.

§ 10. Instytucje nadrzędne jednostek organizacyjnych, którym podporządkowane zostały zakłady i przedsiębiorstwa doświadczalne, zapewnią im niezbędne środki trwałe i obrotowe.

§ 11. Ministerstwa i zjednoczenia otoczą działalność zakładów i przedsiębiorstw doświadczalnych szczególną opieką i poczynią starania, by stanowiły one efektywne ogniwa wdrażania postępu technicznego w poszczególnych gałęziach gospodarki narodowej.

§ 12. Zainteresowani ministrowie (kierownicy urzędów centralnych) w porozumieniu z Przewodniczącym Komitetu Nauki i Techniki wvdadzą w terminie do dnia 30 czerwca 1965 r. zarządzenia dostosowujące strukturę i formy działania istniejących zakładów doświadczalnych do przepisów niniejszej uchwały.

§ 13. Nadzór nad realizacją przepisów uchwały sprawuje Przewodniczący Komitetu Nauki i Techniki.

§ 14. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: J. Cyrankiewicz